

สุภาวดี วัชรอุดมมงคล 2550: การประยุกต์ใช้เทคนิคการกระจายหน้าที่การทำงานเชิงคุณภาพในงานพัฒนาผลิตภัณฑ์เครื่องดื่มธัญญาหารผงสำเร็จรูปจากปลายข้าวกล้องหอมมะลิและถั่วอะซูกิ ปรินญา วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (การจัดการเทคโนโลยีอุตสาหกรรมเกษตร) สาขาการจัดการเทคโนโลยี อุตสาหกรรมเกษตร ภาควิชาเทคโนโลยีอุตสาหกรรมเกษตร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: อาจารย์ชุตินา ไวศรายุทธ์, Ph.D. 178 หน้า

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ได้ศึกษาตลาดผลิตภัณฑ์เครื่องดื่มธัญญาหารผงสำเร็จรูปและสำรวจความต้องการหลักของผู้บริโภคที่มีผลต่อผลิตภัณฑ์ต้นแบบเครื่องดื่มธัญญาหารสำเร็จรูปจากปลายข้าวกล้องหอมมะลิและถั่วอะซูกิและใช้เทคนิคการกระจายหน้าที่การทำงานเชิงคุณภาพ (Quality Function Deployment: QFD) เพื่อการพัฒนาผลิตภัณฑ์ต้นแบบให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้บริโภคมากที่สุด

การดำเนินการวิจัยเริ่มโดยการศึกษาตลาดผลิตภัณฑ์เครื่องดื่มธัญญาหารผงสำเร็จรูปและหาช่องว่างทางการตลาดเพื่อการพัฒนาผลิตภัณฑ์ และทำการวิจัยตลาดหาข้อมูลด้านความต้องการหลักของผู้บริโภคที่มีต่อผลิตภัณฑ์ต้นแบบ คือ ปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการและการเปรียบเทียบคะแนนความชอบที่มีต่อผลิตภัณฑ์ต้นแบบและผลิตภัณฑ์ของคู่แข่ง 2 ผลิตภัณฑ์ ผลการวิจัยผลิตภัณฑ์ด้านการตลาดถูกนำมาใช้ในกระบวนการปรับปรุงผลิตภัณฑ์ต้นแบบด้วยเทคนิคการกระจายหน้าที่การทำงานเชิงคุณภาพ (QFD) ผลการวิจัยพบว่า ช่องว่างทางการตลาดเพื่อการพัฒนาเครื่องดื่มธัญญาหารสำเร็จรูปต้นแบบ คือ การเสริมคุณค่าโปรตีนและเส้นใยอาหาร หลังจากนั้นการใช้เทคนิค QFD เพื่อปรับปรุงผลิตภัณฑ์ต้นแบบ เริ่มด้วยการแปลงข้อมูลจากการวิจัยตลาดพบว่า ปัจจัยหลักที่ผู้บริโภคต้องการ ได้แก่ การเสริมแคลเซียมในผลิตภัณฑ์ ชงง่ายละลายเร็ว การเพิ่มคุณค่าวิตามิน เส้นใยอาหารและราคาเหมาะสม ข้อมูลด้านการตลาดส่วนนี้จะถูกแปลงเป็นข้อกำหนดเชิงเทคนิคของผลิตภัณฑ์ซึ่งวัดค่าได้ จากนั้นแปลงไปเป็นข้อกำหนดของส่วนประกอบและคุณสมบัติของกระบวนการ และแปลงเป็นแผนควบคุมกระบวนการการผลิตต่อไป จากนั้นฝ่ายพัฒนาผลิตภัณฑ์ทำการปรับปรุงผลิตภัณฑ์ตามข้อกำหนดเชิงเทคนิคที่ได้จากแนวคิด QFD เพื่อให้มีคุณลักษณะเทียบเท่าหรือดีกว่าผลิตภัณฑ์คู่แข่ง การประเมินผลิตภัณฑ์ที่ได้จากการใช้เทคนิค QFD พบว่าผู้บริโภคกลุ่มเดิมให้ค่าคะแนนความชอบเฉลี่ยที่มีต่อผลิตภัณฑ์ที่ได้รับการปรับปรุงเพิ่มขึ้นในทุกปัจจัยเมื่อเทียบกับผลิตภัณฑ์คู่แข่ง งานวิจัยนี้ได้แสดงศักยภาพในการประยุกต์ใช้เทคนิค QFD ในงานพัฒนาผลิตภัณฑ์อาหาร โดยรวมเอาข้อมูลจากการวิจัยตลาดเข้ากับการพัฒนาผลิตภัณฑ์ และการควบคุมกระบวนการผลิต ซึ่งเป็นวิธีพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่มุ่งเน้นการตอบสนองความต้องการ และสร้างความพึงพอใจให้กับผู้บริโภคมากยิ่งขึ้น